

ОБ'ЄКТИ ДЕРЖАВНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ: ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Тертишина Лілія Сергіївна,

здобувач кафедри господарського права,

Національний юридичний університет

імені Ярослава Мудрого,

Україна, м. Харків

e-mail: liliter3006@ukr.net

ORCID 0000-0002-0226-4275

Досліджено об'єкти державної регіональної політики, які потребують господарсько-правових заходів впливу з боку держави. Встановлено, що універсальним для всіх об'єктів державної регіональної політики є такі господарсько-правові засоби, як державно-приватне партнерство та спеціальні режими господарювання. Визначено модель державно-приватного партнерства у вигляді тристоронньої угоди між державою, органами місцевого самоврядування та суб'єктом господарювання.

Ключові слова: державна регіональна політика; господарсько-правові засоби; державно-приватне партнерство; спеціальний правовий режим господарювання; інвестиційна діяльність.

Вступ. Світова економічна криза призвела до виникнення в Україні нових і загострення старих проблем у багатьох напрямках державної політики, в тому числі регіональній. У цих умовах будь-які зміни, що відбуваються в українському суспільстві, впливають не лише на життя кожного окремого громадянина, але на всю країну в цілому, що зумовлює необхідність втручання держави для того аби вирішити нагальні проблеми та стабілізувати ситуацію. Визначення об'єктів державної регіональної політики дозволить розробити комплекс господарсько-правових засобів, реалізація яких дозволить забезпечити вихід регіонів зі стану проблемних і зробити їх конкурентоспроможними, що, у свою чергу, позначиться й на економічному стані держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розробленню теоретико-методологічних засад державної регіональної політики та окресленням її об'єктів

присвятили свої праці такі науковці, як Е. Б. Алаєв (E. B. Alaiev), З. С. Варналій (Z. S. Varnalii), М. І. Долішній (M. I. Dolishnii), Л. М. Зайцева (L. M. Zaitseva), Н. Г. Кузнецов (N. H. Kuznetsov), В. В. Мамонова (V. V. Mamonova) та інші фахівці, що вивчали їх через призму державного будівництва. Об'єкти державної регіональної політики, що потребують застосування господарсько-правових засобів, не були комплексним предметом вивчення науки господарського права, а тому відсутні будь-які теоретичні напрацювання з даного питання.

Метою статті є визначення об'єктів державної регіональної політики, які потребують застосування господарсько-правових засобів.

Виклад основного матеріалу. Попри різноманітність спрямування та динамічність розвитку державної регіональної політики, вона має єдину та незмінну мету, визначену Законом України «Про засади державної регіональної політики» [1] (далі – Закон) та «Державною стратегією регіонального розвитку на період до 2020 року» [2] (далі – Стратегія). Досягнення поставленої мети здійснюється завдяки впливу державної регіональної політики на певний об'єкт. Але якщо мета у названих нормативно-правових актах співпадає, то підхід для встановлення переліку об'єктів державної регіональної політики відрізняється.

Так, відповідно до ст. 4 Закону об'єктами державної регіональної політики є територія регіонів, макро- та мікрорегіонів, ними також можуть бути групи регіонів (або їх частин), міст, сіл, селищ, об'єднані за критеріями та в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України [1]. Таким чином законодавець здійснив виокремлення та закріплення об'єктів такої політики в окрему статтю.

Водночас Стратегія не містить жодного положення, яке б мало чіткий і вичерпний перелік об'єктів державної регіональної політики [2]. Аналіз Стратегії свідчить про те, що в ній зазначено лише об'єкти, на які спрямована її дія і які відповідають адміністративно-територіальному підходу, застосованому в Законі [1].

Поряд з визначенням таких об'єктів, як регіони, міста, обласні центри, у

Стратегії наведено розширений перелік об'єктів, які потребують застосування заходів державної регіональної політики (сільська місцевість, Донецька та Луганська область, Автономна Республіка Крим та м. Севастополь) та напрямки підвищення продуктивності праці населення, стандартів життя у сільській місцевості, створення умов для розв'язання нагальних потреб переселенців тощо.

У механізмі визначення об'єктів державної регіональної політики завдання вищенаведених нормативно-правових актів полягає у взаємному доповненні та деталізації одне одного. Закон визначає основні об'єкти державної регіональної політики, які завжди будуть незмінними [1]. Стратегія на підставі аналізу змін потреб і наявних проблем основних об'єктів державної регіональної політики, визначених Законом, закріплює конкретизований перелік другорядних об'єктів, які саме зараз потребують заходів впливу. У зв'язку з цим об'єкти державної регіональної політики поділяються на першочергові, що мають масштабний і загальний характер, та другорядні – об'єкти-сегменти.

Одним із пріоритетних завдань державної регіональної політики є створення умов для динамічного й збалансованого розвитку України та її регіонів. Її першочерговими об'єктами є саме проблемні регіони, де наявна диспропорція в економічному і соціальному розвитку. Асиметричний розвиток територій в умовах наявної економічної кризи прискорив процес переходу більшості регіонів з відсталих до депресивних.

Сучасні світові й внутрішні економічні процеси призвели до того, що крім проблемних усе більше потребують державного впливу економічно стабільні й процвітаючі регіони. Конкурентоспроможні регіони втрачають свої провідні позиції, що поступово може призвести до їх перетворення спочатку на проблемні, а потім депресивні. Враховуючи специфіку кожного регіону, що залежить від території розташування, наявних видів виробництв і підприємств та природних ресурсів, поняття «відсталий» регіон для кожного з них має свій індивідуальний зміст та характер. Такі господарсько-правові засоби, як державно-приватне

партнерство та державне замовлення, покликані згаджувати наявну міжрегіональну асиметрію шляхом вибіркового впливу на проблемні території.

Критерієм визначення проблемності регіону й одночасно об'єктом державної регіональної політики виступають економічні активи. Переважна більшість територій України не мають у своєму розпорядженні економічних активів у тому обсязі, який необхідно для задоволення власних потреб [3, с. 29]. Відсутність активів як таких породжує кризи технологічного характеру та криміналізацію регіону. В таких умовах регіону досить складно досягти таку мету державної регіональної політики, як підвищення рівня життя населення, додержання гарантованих державою соціальних стандартів для кожного громадянина незалежно від його місця проживання.

Криміналізація регіону є безпосереднім результатом відсталості регіону в економічному розвитку та відсутності економічних активів, при цьому це стосується далеко не кожного регіону. Така ситуація можлива у разі наявності в регіоні об'єкта, завдяки якому можливе збагачення незаконним шляхом, відсутність у ньому достатньої кількості підприємств, робота яких була б пов'язана з відповідним об'єктом, відсутність зайнятості населення і, відповідно, достатнього рівня життя та ін. Названі підстави, як у сукупності, так і окремо одне від одного, призводять до того, що держава не отримує кошти, які мали надходити до державного бюджету та витратитися на підняття регіонів і підвищення рівня життя населення. Яскравим прикладом такої ситуації в останні роки є регіони Західної України, де на території Рівненської області відбувається незаконне видобування та продаж бурштину. Враховуючи вартість цього дорогоцінного каміння, перетворення цієї території на державний стратегічний об'єкт дозволило б вивести західні регіони із статусу проблемних, забезпечити працевлаштування населення та вийти на світовий ринок з якісною й прибутковою продукцією.

Не лише західні регіони потребують реалізації заходів державної регіональної політики. Події, що відбулися з початку 2014 р. на території

півострова Крим та в південно-східних регіонах України, як зазначено у Стратегії [2], є наслідком прорахунків і недоліків державної внутрішньої та зовнішньої політики, в тому числі й політики регіонального розвитку. Складність вирішення проблем цих регіонів для державної регіональної політики полягає в тому, що переважна більшість промислових об'єктів знищено або суттєво пошкоджено, в результаті чого відбулося забруднення навколишнього природного середовища; більша частина населення покинула цю територію; помешкання громадян зруйновані тощо. У таких непростих умовах саме від того, які комплексні заходи буде вживати держава, залежить доля не лише постраждалих регіонів, а й всієї країни.

Враховуючи, що територія Донецької та Луганської областей ще до подій 2014 р. характеризувалась як промислова, протягом тривалого часу там існувала криза технологічного характеру. Сьогодні ця проблема стосується вже таких міст, як Запоріжжя та Дніпро, де зосереджена лівова частка всієї промисловості країни – металургійний комплекс, вироблення електроенергії, видобування та переробка корисних копалин тощо. У своїй роботі всі ці підприємства все ще використовують відсталу технологічну базу, наявна монофункціональність промисловості, виготовлена продукція орієнтована переважно на російський, а не на більш широкий ринок споживачів. Така ситуація не сприяє підвищенню конкурентоспроможності зазначених регіонів, від ефективності функціонування яких залежить економічна ситуація в країні.

Далеко не всі першочергові об'єкти державної регіональної політики виникли завдяки впливу нинішніх зовнішніх і внутрішніх чинників. Аварія на ЧАЕС призвела до техногенної катастрофи світового масштабу та радіаційного забруднення значної території Європи. Незважаючи на давність катастрофи її наслідки все ще не подолані, оскільки уражені території належної допомоги з боку держави не отримують. Окрім того, у напрямах реалізації державної регіональної політики не передбачено жодних заходів, спрямованих на цей об'єкт, а тому їх

розроблення є одним з її ключових завдань.

Завдяки наявності першочергових об'єктів державної регіональної політики виникають другорядні – містоутворюючі підприємства, кластери, зовнішні інвестиції, інфраструктура, малий бізнес та ін. У кожному з регіонів залежно від його особливостей існують свої містоутворюючі підприємства, які є своєрідними кров'яними артеріями у життєдіяльності цілого міста або ж усієї області. Такі підприємства, як правило, виготовляють продукцію, що дозволяє забезпечувати економічну стабільність у регіоні, працевлаштовувати населення, розвивати регіон, залучати інвесторів тощо [4, с. 116]. Ними виступають підприємства, що займаються, наприклад, видобуванням вугілля, виробництвом електроенергії, розведенням тварин, виробництвом сільгосппродукції, мають аеропорти тощо. Стабільне існування та функціонування містоутворюючих підприємств дозволяє підтримувати конкурентоспроможність й економічну стабільність певної території.

З огляду на це вдосконалення механізму реалізації регіональної політики можливе завдяки усвідомленню того, що головною рушійною силою регіонального розвитку є кластери. У юридичній літературі кластер характеризується як сукупність суб'єктів господарювання, що утворюють господарсько-технічну систему виробничих активів та її фінансове, ресурсне, збутове (торговельне) й юридичне забезпечення, об'єднаних спільною метою – випуску конкурентоспроможного товару та територіальною локалізацією на основі сталих довгострокових зобов'язань і корпоративних відносин і які за рахунок цього здійснюють захоплення та утримання частки ринку відповідних товарів та послуг [5, с. 4].

Саме наявність або відсутність певної кількості кластерів і ступінь їх розвитку в металургії, машинобудуванні, хімічній промисловості, виробництві будівельних матеріалів тощо визначають фактично рівень економічного й соціального розвитку того чи іншого регіону. Кластерний підхід дозволяє більш чітко визначити об'єкти державної регіональної політики, а також більш адресно

застосовувати господарсько-правові засоби впливу.

Підприємства з іноземними інвестиціями, в статутному капіталі яких існує частка іноземного капіталу, завжди потребують особливого ставлення з боку держави. Важливість державної допомоги таким підприємствам полягає в тому, що, по-перше, у разі їхньої ефективної роботи буде збільшуватися їхня кількість спочатку на території певного регіону, що дозволить підняти його економічні показники, а потім і на території всієї країни. По-друге, це призведе до більшої зацікавленості з боку інших іноземних інвесторів та збільшить обсяги іноземного капіталу на нашій території. По-третє, на таких підприємствах використовуватимуться нове обладнання та нові технології виробництва продукції, що збільшить обсяги виробництва, а також прибуток. Зовнішні інвестиції дозволяють заповнити ті прогалини та упущення в регіональному розвитку, які власними силами держава не в змозі зробити.

Малий бізнес майже завжди перебував у непростому становищі в порівнянні з середнім та великим бізнесом, однак теперішня економічна криза ще більше погіршила і без того складну ситуацію. Послуги та товари саме малого бізнесу є найбільш доступним для громадян за своєю ціновою політикою, адже дозволяють незаможній частині населення задовольнити свої потреби покупця. Підвищення прожиткового мінімуму громадян, податків і зборів для підприємців, орендної плати поступово призводить до закриття підприємств, що відносяться до цієї категорії бізнесу. У зв'язку з цим малий бізнес як ніколи потребує державної допомоги, адже він забезпечує потреби великої кількості громадян, які у разі його зникнення не матимуть можливості їх задовольнити, що призведе до економічних проблем у регіоні. Далеко не всі види малого бізнесу потребують допомоги, а тому перш ніж надавати їм підтримку необхідно провести відповідну диференціацію.

Стратегією визначено, що об'єктом державної регіональної політики є інфраструктура міста. Основним завданням держави у цьому напрямку є:

підтримка розроблення містобудівної документації для населених пунктів; залучення інвестицій у будівництво та/або реконструкцію вулично-дорожньої мережі, інженерної та соціальної інфраструктури міст; підтримка формування на основі наявних потужностей науково-дослідних та освітніх установ (закладів) міст інноваційної інфраструктури; забезпечення інфраструктурних зв'язків, які сприятимуть наближенню великих міжнародних та національних транспортно-пересадкових вузлів до віддалених регіонів і міст; сприяння утворенню центрів для надання адміністративних та інших послуг населенню і суб'єктам господарювання. Суть всіх цих заходів полягає у забезпеченні такої мети державної регіональної політики як додержання гарантованих державою соціальних стандартів для кожного громадянина незалежно від його місця проживання.

Головними господарсько-правовими засобами, якими володіє державна регіональна політика і які можуть допомогти переліченим другорядним об'єктам, є: надання інвестиційних, податкових та інших пільг; надання дотацій, компенсацій і субсидій; державно-приватне партнерство та спеціальні режими господарювання.

На законодавчому рівні відсутня класифікація об'єктів державної регіональної політики, які потребують господарсько-правових засобів впливу. В основу визначення об'єктів, закріплених у Законі та Стратегії, покладено адміністративно-територіальний принцип. Державна регіональна політика охоплює та включає в себе значно ширше коло об'єктів, де існують соціально-економічні проблеми, аніж селище, місто, область тощо.

Варто виокремити такий критерій класифікації об'єктів державної регіональної політики, що потребують господарсько-правових засобів державної допомоги, як сфера дії, що включає в себе економічний розвиток, соціальні проблеми, екологічні проблеми, безпеку територій. Здійснити класифікацію таких об'єктів також можна за безпосередніми об'єктами впливу державної регіональної

політики – технічна інфраструктура (кластери, містоутворюючі підприємства), конкурентоспроможність (інноваційний потенціал, інвестиційні процеси), стан промислового розвитку, криміналізація регіону, території проведення антитерористичної операції та прилеглі до них території тощо.

Класифікація та систематизація об'єктів державної регіональної політики, що потребують господарсько-правових засобів впливу, дозволять визначити комплекс та обсяг необхідних господарсько-правових засобів, застосування яких потребує кожен з виокремлених об'єктів. Невизначеність таких об'єктів призводить до відсутності ефективності в реалізації державної регіональної політики, адже не встановлено повний перелік таких об'єктів, а відповідно і господарсько-правового інструментарію впливу на них.

Досягнення цілей регіональної політики держави в конкретних регіонах найкоротшим шляхом можливе через стимулюючий вплив з боку держави, а також органів місцевого самоврядування саме на другорядні об'єкти, якісних та кількісних показників їх функціонування. При цьому слід враховувати взаємозв'язок первинних і другорядних об'єктів державної регіональної політики, адже вплив на будь-який із них в подальшому може призвести до змін у тих об'єктах, на які ці заходи державного впливу не розповсюджувались. Кожен з перелічених об'єктів потребує комплексу засобів, у тому числі й господарсько-правових, які б забезпечили ефективну реалізацію державної регіональної політики та мали б універсальний характер застосування. Таким критерієм серед різного інструментарію, наявного в арсеналі такої політики, відповідають державно-приватне партнерство та спеціальні режими господарювання.

Необхідність розроблення господарсько-правових засобів, що дозволили б ефективно вирішувати проблеми регіонального розвитку, призвело до закріплення у Стратегії нової форми державно-приватного партнерства у вигляді посилення взаємодії в системі «органи місцевого самоврядування – бізнес – територіальна громада». Завдяки подальшому вдосконаленню, розвитку та деталізації правової

форми державно-приватного партнерства, що визначена Законом України «Про державно-приватне партнерство» [6], можливий перехід на новий етап функціонування державної регіональної політики.

Закон України «Про державно-приватне партнерство» визначає діяду суб'єктів, які беруть участь у такому механізмі: «державний партнер» та «приватний партнер». Одним із напрямів його вдосконалення могло б бути напрацювання тристороннього співробітництва партнерів: держави, органів місцевого самоврядування та суб'єкта господарювання (або групи таких суб'єктів).

Така розширена модель партнерства могла б повністю задовольнити потреби державної регіональної політики. Особливістю таких відносин також є те, що держава та органи місцевого самоврядування, будучи водночас окремим суб'єктами, разом представляють публічну сторону, а суб'єкт господарювання в кожному конкретному випадку буде різним. Критеріями визначення того, хто саме буде виступати на боці «приватного партнера» залежно від стану проблемності регіону, можуть слугувати галузь виробництва, обсяг інвестиції тощо.

Тристороннє партнерство створює також додаткові гарантії належного виконання взятих на себе зобов'язань його учасниками. Так, у зазначеному трикутнику державно-комунально-приватного партнерства держава могла б запропонувати, зокрема, пільги, що є в її компетенції, органи місцевого самоврядування – пільги, а швидше «режим комунальної підтримки», передавання об'єктів комунальної власності в оренду або концесію, а приватний партнер узяти на себе і виконати зобов'язання з будівництва та експлуатації публічно важливого об'єкта, зокрема транспортної інфраструктури тощо. Важливо й те, що відносини такого тристороннього партнерства виходять за межі територіальної громади, що іноді само по собі стимулює учасників до належного виконання своїх зобов'язань [7, с.144].

Застосування моделі державно-приватного партнерства в державній

регіональній політиці характеризується таким: по-перше, наявністю трьох сторін – держава, органи місцевого самоврядування та суб'єкт господарювання, по-друге, суб'єкт господарювання у різних випадках буде різним і визначатиметься залежно від стану проблемності в певному регіоні; по-третє, держава та органи місцевого самоврядування будуть представляти публічну сторону, однак обсяг обов'язків у кожного з них буде різний.

Наразі державна регіональна політика не має можливості використати формат тристороннього партнерства, оскільки він не передбачений Законом України «Про державно-приватне партнерство». Недосконалість даного закону полягає в тому, що ним закріплено єдиний механізм реалізації державно-приватного партнерства, який застосовується абсолютно всіма видами та напрямками державної політики. Модель двостороннього партнерства не в усіх випадках є ефективним засобом задоволення потреб та вирішення проблем конкретного виду політики, який її використовує. Існує необхідність закріплення на законодавчому рівні різних моделей державної регіональної політики, які можна було б використовувати будь-якому виду політики залежно від обставин та результату, який вона має на меті отримати.

Розвиток державної регіональної політики забезпечується також завдяки спеціальним режимам господарювання. Такий господарсько-правовий засіб стимулює різноманітні напрямки, зокрема й інвестиційну діяльність. Практичний досвід з реалізації законодавства України зі стимулювання такої діяльності має місто Харків, адже саме щодо цього міста було прийнято Закон України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на території міста Харкова». Серед умов надання такого режиму інвестиційним проектам та суб'єктам, що їх реалізовували, він встановив, по-перше, перелік видів виробництва, що відповідали промисловому профілю міста як у ретроспективному аспекті, так і в щодо підтримки бажаних структурних перетворень. Серед них, зокрема, оброблення металу, виробництво машин, устаткування, електричного,

електронного і транспортного устаткування тощо. По-друге, встановлювалися диференційовані мінімальні вартісні обсяги інвестування в проект залежно від капіталомісткості певних видів виробництва. По-третє, договір, що укладався між Радою по спеціальному режиму інвестиційної діяльності та суб'єктом господарювання, чий проект отримував підтримку, дозволяв визначити й контролювати виконання всіх інвестиційних зобов'язань, особливо тих, що мали публічне значення (кількість зайнятих, рівень оплати праці та ін.) [8, с. 51].

Таким чином, набутий містом Харків протягом останніх років вдалий практичний досвід створення спеціальних режимів інвестиційної діяльності можна застосовувати для забезпечення державної регіональної політики в інших регіонах, які потребують господарсько-правових засобів впливу.

Проведене дослідження дозволило дійти таких **висновків**:

1. На сьогоднішній день як в юридичній науці, так і в чинному законодавстві відсутня єдина й конкретно визначена класифікація об'єктів державної регіональної політики, які потребують господарсько-правових засобів впливу. Закон України «Про засади державної регіональної політики» закріпив основні об'єкти такої політики, а Державна стратегія регіонального розвитку, враховуючи динамічність змін у суспільстві, деталізує об'єкти, які потребують державної допомоги саме у цей проміжок часу.

2. Державна регіональна політика охоплює та включає в себе значно ширше коло об'єктів, де існують соціально-економічні проблеми, аніж закріплений на законодавчому рівні адміністративно-територіальний поділ. Тому варто також виокремити такий критерій класифікації об'єктів державної регіональної політики, що потребують господарсько-правових засобів впливу, як сфера дії за безпосередніми об'єктами впливу такої політики.

3. При визначенні переліку господарсько-правових заходів, яких потребує певний об'єкт державної регіональної політики, варто враховувати взаємозв'язок, що існує між першочерговими та другорядними об'єктами. Результати впливу на

другорядні об'єкти будуть відображатися на стані першочергових і навпаки, а тому необхідно продумувати механізм застосування господарсько-правових засобів.

4. Класифікація та систематизація об'єктів державної регіональної політики, що потребують господарсько-правових засобів впливу, дозволить визначити комплекс та обсяг необхідності застосування господарсько-правових засобів, яких потребує кожен з визначених об'єктів. Уже сьогодні невизначеність таких об'єктів призводить до відсутності ефективності в реалізації державної регіональної політики, адже не встановлено повний перелік таких об'єктів, а відповідно й господарсько-правового інструментарію впливу на них.

5. Існують універсальні господарсько-правові засоби впливу на всі об'єкти державної регіональної політики – державно-приватне партнерство та спеціальні режими господарювання. Державно-приватне партнерство для такого виду політики буде більш ефективним у форматі тристоронніх відносин: держава – орган місцевого самоврядування – суб'єкт господарювання, а тому необхідно внести відповідні зміни до Закону України «Про державно-приватне партнерство». Спеціальні режими господарювання у вигляді запровадження інвестиційної діяльності протягом багатьох років вдало застосовуються в деяких регіонах України, а тому для інших її регіонів доцільно використати вже наявну нормативно-правову базу та напрацьований досвід з реалізації спеціальних правових режимів господарювання.

Список літератури:

1. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 05.02.2015 р. № 156-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/156-19>.
2. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 р. № 385. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>
3. Бутко М. П., Білокур К. О. Фінансові ресурси регіону в умовах ринкової трансформації. Фінанси України. 2008. № 10. С. 29-30.
4. Мамутов В. К. Системный подход к стимулированию повышения эффективности промышленного производства: Экономика и право: сб. науч. тр. / Киев: Юринком Интер, 2003. 544 с.

5. Єфремова К. В. Особливості правового регулювання господарської діяльності на ринку виробів із дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2009. 20 с.

6. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010 р. № 2404-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.

7. Задихайло Д. В. Господарсько-правові аспекти локального інноваційно-інвестиційного розвитку. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». (Серія: Економічна теорія та право). Харків, 2012. № 1 (8). С. 138–147.

8. Інноваційне інвестування в Україні: проблеми правового забезпечення: колект. монографія / за наук. ред. Д. В. Задихайла. Харків: Юрайт, 2013. 536 с. (Серія «Наукові праці кафедри господарського права Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Т. 2).

References:

1. Pro zasady derzhavnoi rehionalnoi polityky: Zakon Ukrainy vid 05.02.2015 r. № 156-VIII. (2015). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/156-19>.

2. Pro zatverdzhennia Derzhavnoi stratehii rehionalnoho rozvytku na period do 2020 roku: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 06.08.2014 r. № 385. (2014). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>

3. Butko, M.P., Bilokur, K.O. (2008), Finansovi resursy rehionu v umovakh rynkovoï transformatsii. *Finansy Ukrainy*, 10, 29-30 [in Ukrainian].

4. Mamutov, V.K. (2003). Sistemnyj podhod k stimulirovaniju povyshenija jeffektivnosti promyshlennogo proizvodstva: *Jekonomika i pravo*. Kiev: Jurinkom Inter [in Ukrainian].

5. Yefremova, K.V. (2009). Osoblyvosti pravovoho rehuliuвання hospodarskoï diialnosti na rynku vyrobiv iz dorohotsinnykh metaliv i dorohotsinnoho kaminnia. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].

6. Pro derzhavno-pryvatne partnerstvo: Zakon Ukrainy vid 01.07.2010 r. № 2404-VI. (2010). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.

7. Zadykhailo, D.V. (2012). Hospodarsko-pravovi aspekty lokalnoho innovatsiino-investytsiinoho rozvytku. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Iurydychna akademiia Ukrainy imeni Yaroslava Muzhroho»*. (Ser: Ekonomichna teoriia ta pravo), 1(8), 138–147 [in Ukrainian].

8. Innovatsiine investuvannia v Ukraini: problemy pravovoho zabezpechennia. Vol. 2. (2013). D.V. Zadykhailo (Ed.). Kharkiv: Yurait [in Ukrainian].

Тертышна Л. С. Объекты государственной региональной политики: хозяйственно-правовой аспект.

Исследованы объекты государственной региональной политики, которые требуют применения хозяйственно-правовых мер воздействия со стороны государства. Установлено, что универсальным для всех объектов государственной региональной политики являются такие хозяйственно-правовые средства, как государственно-частное партнерство и специальные режимы хозяйствования. Определена модель государственно-частного партнерства в виде трехстороннего соглашения между государством, органами местного самоуправления и субъектом хозяйствования, которая будет характерна для такой политики.

Ключевые слова: государственная региональная политика; хозяйственно-правовые средства; государственно-частное партнерство; специальный правовой режим хозяйствования; инвестиционная деятельность.

Tertyshna L. S. The state regional policy objects: economic law aspect.

The objects of state regional policy, which require the application of economic and legal measures of influence on the part of the state, are investigated. It is established that such economic and legal means as public-private partnerships and special economic regimes are universal for all objects of state regional policy. The model of public-private partnership in the form of a tripartite agreement between the state, local self-government bodies and a business entity that will be characteristic for such a policy is defined.

Keywords: state regional policy; economic and legal remedies; public-private partnership; special modes of management; investment activity.

Надійшла до редколегії 02.06.2017 р.

